

Formanden: Sammen med denne sag foretages de to følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om brug af visse ejendomme og boliger på landet.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 6049; fremsættelsen findes i tidenden sp. 4206)

og

Første behandling af forslag til lov om tillæg til lov om landbrugsejendomme.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 6069; fremsættelsen findes i tidenden sp. 4208).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Smørum: De tre lovforslag, vi her behandler, er resultatet af et grundigt og omfattende kommissionsarbejde. I kommissionsbetænkningen, i den højtærede ministers fremsættelsestale og i bemærkningerne til hvert enkelt lovforslag er der gjort udførligt rede for disse lovforslags indhold, og jeg finder derfor ikke anledning til at gøre ret mange bemærkninger.

Jeg skal først sige et par ord om lovforslaget om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje. Dette lovforslag omfatter en del af de ejendomme, der henhører under loven om brug af huse på landet. En ejendom skal falde ind under lovens regler, når den har under 1 td. hartkorn, i visse tilfælde dog indtil 2 tdr. hartkorn, og hvis ejeren tillige ejer anden landbrugsejendom, såfremt disse ejendomme var bortforpagtet inden 1. april 1947 eller ved særlig godkendelse af brugskommissionen på et senere tidspunkt er bortforpagtet i henhold til brugsloven. Fordi disse ejendomme har det været således hidtil, at ved udløbet af hver 8 års periode er der blevet gennemført lovbestemmelser, hvorved der er givet brugeren forkøbsret og ret til at få brugsforholdet forlænget for en ny 8-årig periode. I modsætning til de gældende love om legehuse omfatter dette lovforslag også Sønderjylland.

De brug, som omfattes af lovforslaget, skal som hidtil gives i brug for 8 år ad gangen. Når perioden er udløbet, kan brugeren forlange, at forpagtningskontrakten fornyes igen for en 8-årig periode. Denne ret har han også nu, men fornyelsesretten har som nævnt været baseret på tidsbegrænsede tillægslove. At den nu gøres vedvarende, betyder, at brugeren får en tryggere retsstilling og bedre bliver i stand til at disponere på længere sigt. Forpagtningsafgiften må

ikke uden husmandsbrugskommissionens godkendelse sættes højere end 4 pct. årlig af ejendomsskylden plus skatter og afgifter. Brugeren kan med 1 års varsel kræve den nye lovs regler bragt i anvendelse på sit forpagtningsforhold.

Dersom en ejer kan anføre meget vægtige grunde for at blive fritaget for at forlænge brugsforholdet, kan han i ganske særlige tilfælde fritages mod at afgive jord til udstykning i et sådant omfang, at grundværdien svarer til ejendomsskylden på den ejendom, hvor lejehusforpligtelsen ophæves. Brugeren får ret til med husmandsbrugskommissionens godkendelse at optage lån mod pant i den lejede ejendom under den udtrykkelige forudsætning, at lånet anvendes til påkrævede forbedringer på jord eller bygninger.

Den almindelige regel er, at disse ejendomme kun kan fritages for bortforpagtning, enten ved at de overdrages til brugeren eller, dersom han ikke ønsker at købe, til staten til en i § 8 nærmere fastsat købesum. Brugeren kan efter statshusmandslovens regler få statslån til køb af ejendommen.

Lovforslaget indeholder nogle bestemmelser om visse begunstigelser for de ejere, der inden 1. april 1959 afhænder ejendommen til brugeren eller til staten — begunstigelser, der bl. a. går ud på, at der kan pålægges jagtfredning, pålægges deklarationer om, at ejendommen ikke må anvendes til andet end landbrug eller gartneri. Desuden kan ejerne opnå visse fordele af jordpolitisk karakter.

Det næste lovforslag indeholder regler vedrørende de legehuse, der ikke omfattes af den lige omtalte lov, bl. a. fordi ejendommene ikke var bortforpagtet den 1. april 1927. Lovforslaget indeholder ikke så væsentlige ændringer i forhold til de gældende bestemmelser, at jeg finder det nødvendigt at gå nærmere ind på de enkelte bestemmelser, som der er gjort udførligt rede for i de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Det sidste lovforslag indeholder kun de ændringer i lov om landbrugsejendomme, som er nødvendiggjort ved gennemførelse af de to andre nævnte love.

Disse tre lovforslag er som jeg begyndte med at sige, resultatet af et både langvarigt og omhyggeligt kommissionsarbejde. De er på flere områder ikke så vidtgående, som vi fra mit partis side kunne have ønsket, og ikke så vidtgående, som man også fra husmandsbewægelsen kunne have ønsket det, men det må erkendes, at de indeholder betydelige fremskridt i forhold til de gældende love. Lejehusmændenes retsstilling